НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 51-554-04-178
Дата 21 / 05 2025 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

51
16

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
51-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
ДЕЛЯН ДОБРЕВ

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, правим следните мотивирани изменения и допълнения в Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (51-502-01-8):

1. В § 10 настоящият текст относно ал. 1 става т. 1 и се създава т. 2:
"2. В ал. 2 накрая се добавят думите "вкл. в машинночетим формат по смисъла на Закона за достъп до обществена информация".

Мотиви: представянето на списъци под формата на PDF документи затруднява автоматизирането на проверките, извършвани от задължените субекти. По тази причина се предлага задължение за публикуване на списъка и в машинночетим формат (напр. csv), така че задължените субекти да автоматизират обработката на списъка.

2. В § 32 се правят следните изменения и допълнения:

а) Създава се т. 1а:
"1а. В чл. 11, ал. 1 се създава т. 8:

8. при встъпване в делови взаимоотношения със санкционирани лица или с лица, които са свързани или са били свързани със санкционирани лица в периода от 5 години преди датата на включване в съответния санкционен списък до настоящия момент;"

б) Създава се т. 3а:
"3а. В чл. 36 се създава ал. 6:
(6) Държавна агенция "Национална сигурност" предоставя на задължените субекти актуален списък с видни политически личности, които са български граждани и заемат съответните позиции в органи на Република България или на Европейския съюз. Списъкът се предоставя и в отворен, машинночетим формат по смисъла на Закона за достъп до обществена информация."

Мотиви: Поддържането на регистър на видните политически личности ще облекчи значително прилагането на мерките спрямо тези лица.

в) Създава се т. 4а:
"4а. Създава се чл. 47а:
Чл. 47а. (1) Лицата по чл. 4, т. 1-3, поставят под текущо и разширено наблюдение всички делови взаимоотношения със:
1. санкционирани лица; и
2. юридически лица или други правни образувания, чиито действителни собственици, законни представители, пълномощници или други физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на юридическото лице или друго правно образувание, са санкционирани лица; и
3. лица, които са свързани или са били свързани, с лицата, посочени в т. 1 и 2, в периода от 5 години преди датата на включване в съответния санкционен списък до настоящия момент, като свързаността се определя по реда на чл. 36, ал. 5.
(2) Лицата по чл. 4, т. 1-3, изпълняват мерките по ал. 1 спрямо посочените лица веднъж месечно и изпращат резултатите от извършеното текущо и разширено наблюдение до дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" в седемдневен срок от изготвянето им.
(3) Държавна агенция "Национална сигурност" изпраща на лицата по чл. 4, т. 1-3 веднъж на всеки три месеца актуален списък със свързаните лица на санкционираните лица по ал. 1, т. 3.

(4) Държавна агенция "Национална сигурност" публикува приложимите списъци със санкционирани лица, които задължените лица следва да вземат предвид при встъпване в делови взаимоотношения."

Мотиви: С предложението се въвеждат допълнителни мерки срещу изпирането на пари по отношение на санкционирани лица от трети страни, напр. по закона "Магнитски". Въвежда се задължение за всички задължение лица да извършват комплексна проверка и текущо и разширено наблюдение на санкционирани лица, както и на свързани с тях лица, и да представят резултатите на финансовото разузнаване.

г) В т. 7, буква г) се заличава.

Мотиви: Търговският регистър (и РЮЛНЦ) е конститутивен по отношение на описаните в ал. 11 обстоятелства. По тази причина е излишно документите, вписани в Търговския регистър да се изискват от дружествата. Всеки документ или обстоятелство от изброените в ал. 11, което противоречи на вписаното в ТРРЮЛНЦ, е недействително. Предложеното от вносителя отпадане на ал. 11 ще въведе допълнителна административна тежест.

д) Създава се т. 7а:
"7а. В чл. 55 се създава ал. 4:
(4) Първичните администратори на данни по смисъла на чл. 2, ал. 2 от Закона за електронното управление предоставят на задължените субекти служебен достъп за извършване на справки чрез вътрешни електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление по ал. 1, т. 3 по ред и при условия, определени с правилника за прилагане на закона."

Мотиви: Задължените лица следва да могат да извършват справки в регистри на държавни органи в качеството си на доставчици на обществени услуги по смисъла на Закона за електронното управление, като това ще облекчи значително проверките на данни.

е) Създава се т. 10а:

"10а. В чл. 68 се създава ал. 4:
(4) При сделки с недвижими имоти, лицата по чл. 4, т. 14 изпращат по електронен път на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" данни за произхода на средства, определени с правилника за прилагането на закона, получени по

реда на чл. 66, ал. 1, т. 1 и чл. 66, ал. 2. Данните могат да бъдат изпращани и чрез системата по чл. 28б от Закона за нотариусите и нотариалната дейност."

Мотиви: Един от методите за изпиране на пари е чрез покупко-продажба на имоти, когато това се случва на стойност, равна на данъчната оценка, а сумата до достигане на реалната продажна стойност се изплащат в брой. Предвид, че и купувачът, и продавачът имат интерес от това заобикаляне на забраната за разплащания в брой над определена сума, а нотариусите нямат как да установят такива нарушения на база на наличните при тях данни. ФР на ДАНС може да използва наличните данни в Агенция по вписванията и НАП за анализ на риска от изпиране на пари, като за да бъде пълен анализа, с настоящия законопроект се предлага и изпращане на данни за произход на средства, които така или иначе и към момента се събират от нотариусите и трябва да се предоставят на ДАНС при поискване. Предлаганият подход въвежда информацията в структуриран вид, като се дава възможност данните да се представят напълно автоматизирано чрез информационната системата на нотариалната камара "Единство".

ж) Създава се т. 10б:
"10б. В чл. 72 се добавят ал. 10-12:
(10) За целите на установяване на изпиране на пари, лицата по чл. 4 могат да обменят на доброволен принцип анонимизирана информация относно уведомяването за съмнение по ал. 1, както и друга информация, свързана с изпирането на пари, като гарантират спазването на банковата, търговската и всяка друга защитена със закон тайна.
(11) Лицата по чл. 4, т. 1-3 третират като съмнителна всяка сделка или операция, извършвана в рамките на делови взаимоотношения с лица по чл. 47а, ал. 1.
(12) В случай, че сделката или операцията е извършена от лице по чл. 4, т. 1-3, което има кореспондентски отношения с финансова институция в държавата, в чийто санкционен списък попада съответното санкционирано лице, уведомлението за операцията се изпраща и към финансовото разузнаване на съответната държава".

Мотиви: всяка сделка или операция на санкционирани лица, както и на свързани с тях лица, следва да се смята за съмнителна и да се докладва по общия ред за докладване на съмнителни операции към финансовото разузнаване. В допълнение, такива операции и сделки следва да се докладват и на съответните орган на третата страна с оглед поддържане на актуална информация за санкционираните лица.

Предложената ал. 10 предвижда доброволен ред за обмен на анонимизирана информация между задължените субекти, което да позволи идентифициране на пране на пари, когато то

е комплексно и включва повече от един задължен субект. Технически това може да се извърши чрез криптографско анонимизиране на данните, което обаче позволява идентификация на едно и също лице при няколко различни субекта по чл. 4. Примери за такъв обмен между банкови институции има в Нидерландия и в Естония.

з) Създава се т. 21а:
"21а. В чл. 122, ал. 5 думите "санкционираното лице" се заменят с думите "лицето, санкционирано за нарушение на този закон".

Мотиви: промяната е редакционна, с оглед избягване на двусмислено използване на терминология.

и) В т. 24 настоящият текст става буква а) и се създава буква б):
"б) Създава се т. 33:
"33. "Санкционирано лице" е физическо или юридическо лице, спрямо което са наложени санкции или ограничителни мерки с изключение на влезли в сила присъди по наказателни производства поради участието им в дейности, които подкопават международния мир и сигурност, нарушават правата на човека или са свързани с корупция, и е идентифицирано като такова в официален списък, регистър, или друга форма на публично достъпна информация, поддържана от съответно оправомощен орган на Европейския съюз, на Организацията на обединените нации или на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, или на оправомощен орган на държава-членка на Европейския съюз или на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие."

Мотиви: Въвежда се дефиниция на "санкционирано лице", като кръгът на страните, чиито санкции попадат в обхвата на мерките, следва да бъде внимателно определен с оглед липса на злоупотреби от страна на репресивни режими, поради което е избрана Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

3. В § 40 настоящият текст става т. 1 и се създава т. 2:
"2. В чл. 56а се правят следните допълнения:
а) в ал. 3 се създава т. 16:
"16. задължените субекти по Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение по отношение на извършването на проверки за имената на титулярите на банковите и платежните сметки при извършване на парични преводи."

Мотиви: Възможността за автоматизирана проверка на имената на титулярите при подаден IBAN ще подобри превенцията на прането на пари.

б) създава ал. 14:
"(14) Българската народна банка публикува веднъж месечно информация от информационната система по ал. 1 за сметките и сейфовете на санкционирани лица по смисъла на т. 32 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари."

Мотиви: В момента няма никаква видимост върху това каква финансова активност имат санкционирани лица в България. С предложената разпоредба, БНБ следва да публикува информация за сметките и сейфовете на санкционирани лица. Информацията не би съдържала стойността на сметките, т.е. не представлява разкриване на банкова тайна.

5. Създава се §52:
"§52. В чл. 31 от Закона за политическите партии (..) се създава ал. 4:
"(4) Алинеи 1-3 не се прилагат по отношение на политически партии, в чиито ръководни органи участват санкционирани лица по смисъла на §1, т. 32 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари."

Мотиви: Ограничава се и използване на общинска собственост от политически партии, в чиито ръководни органи участват санкционирани лица.

6. Създава се §53:
"§53. В Закон за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици (ДВ. бр.1 от 2014г., бр.22 и, бр.102 от 2015г., бр.48 от 2016г., бр.96 от 2017г., бр.15 , бр.27, бр.94 от 2018г., бр.41 и, бр.79 от 2024г.):
1. Изменя се наименованието на закона като се прибавят думите „и със санкционирани лица и контролираните от тях лица".

2. В чл.1 се прибавят думите „и със санкционирани лица и контролираните от тях лица".

3. В чл.2 настоящата разпоредба става ал.1 и се създава ал.2, със следния текст:
„(2) Икономическите и финансовите отношения със санкционирани лица и контролираните от тях лица се основават на недопускане до усвояване на публични средства и управление на финансов ресурс от тези лица поради участието им в дейности, които подкопават международния мир и сигурност, нарушават правата на човека или са

свързани с корупция в противоречие с принципите на законността и закрилата на основните права.“

4. В чл. 3 настоящата разпоредба става ал. 1, като се създава ал.2, със следния текст:
„(2) Забраните по ал.1 се прилагат и за санкционирани лица и контролирани от тях лица. Липсата на санкции или на контрол от санкционирано лице и изключението по чл. 4, ал. 2 се удостоверяват с декларация от лицата при участие в процедура или сключване на сделка по ал. 1.“
5. В чл.4 се правят следните изменения и допълнения:
а) Съществуващата разпоредба става ал.1, като думите цифрата „чл. 3“ се заменят с „чл. 3, ал. 1“.
б) Създава се ал. 2 със следния текст:
„(2). Член 3, ал. 2 не се прилага, когато това противоречи на акт на правото на Европейския съюз или на условията на международен договор, който е ратифициран, обнародван и влязъл в сила за Република България.“
6. Създава се чл. 6а със следния текст:
“Чл. 6а (1). В търговския регистър по чл. 3, ал. 1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се вписват обстоятелства относно наложените санкции на санкционираните лица и на контролираните от тях лица.
(2) Вписването се извършва по делото/партидата на лицето или на контролираното от санкционирано лице.
(3) Обстоятелствата ал. 1 се вписват служебно в регистъра в 30-дневен срок от настъпване на обстоятелството или промяната му.“
7. В чл.7 се правят следните изменения и допълнения:
а) Алинея 3 се изменя така:
„(3) Законен представител на лице, който не инициира подаването на заявление за вписване на промяна в обстоятелствата по чл. 4, т. 2, 3, 5 - 8 и на данните по чл. 6, ал. 3 и по чл.6а, ал.1 или подаде заявлението след срока по чл. 6, ал. 4 или по чл. 6а, ал. 3, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 50 000 лв.“
б) Създават се ал. 5 със следния текст ал. 6:
„(5) Който представи документи с невярно съдържание, за да удостовери обстоятелствата по чл. 3, ал. 2 или чл. 4, ал. 2, ако е знаел или не може да не е знаел, че съдържанието е невярно и ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 50 000 до 100 000 лв.”
в) Създава се ал. 6:

"(6) Който сключи сделка по чл. 3, ал. 1 със санкционирано лице или контролирано от него лице, когато е знаел или не може да не е знаел за това обстоятелство, се наказва с глоба в размер от 50 000 до 100 000 лв."

8. В чл. 8 настоящата разпоредба става ал. 1 и се създава ал. 2, със следния текст:

„(2) В случаите по чл.7, ал.6 административните нарушения се установяват от органите на Национална агенция за приходите, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от оправомощено от него длъжностно лице."

9. В §1 от Допълнителните разпоредбите се създава т. 11:

„11. "Санкционирано лице" е понятие по смисъла на § 1, т.32 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари."

7. Създава се подразделение "Заключителна разпоредба" и § 54:

"§ 54. Параграф 53, т. 6 влиза в сила в шест месеца след обнародването му в Държавен вестник."

ВНОСИТЕЛИ: